

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Viljandi Linnavolikogu
määrus
algtekst-terviktekst
03.05.2015
Hetkel kehtiv
RT IV, 30.04.2015, 33

Viljandi linna kalmistute kasutamise eeskiri

Vastu võetud 23.04.2015 nr 53

Määrus kehtestatakse kalmistuseaduse § 7 lõike 1 alusel.

1. peatükk ÜLDOSA

§ 1. Üldsätted

(1) Viljandi linna kalmistute kasutamise eeskiri (edaspidi eeskiri) reguleerib Viljandi linna haldusterritooriumil asuvate kalmistute haldamise ja kasutamise korda ning nõudeid.

(2) Lisaks käesolevale eeskirjale kohalduv kalmistute kasutamisele kalmistuseadus, korra- ja kaitseadus, Viljandi linna avaliku ürituse korraldamise ja pidamise kord, Viljandi linna jäätmehoolduseeskiri, Viljandi linna heakorraeeskiri ja raieloa andmise kord. Kalmistutel asuvate kultuurimälestiste riiklikusse registrisse kantud mälestistele kohalduvad muinsuskaitseadusest tulenevad nõuded ning kitsendused, mis on fikseeritud riigi kaitse all olevate mälestise kaitsekohustuse teatistes, mis on Viljandi Linnavalitsuses (edaspidi linnavalitsus) avalikult kättesaadavad.

(3) Eeskiri kohalduv järgmistele Viljandi linnas asuvatele kalmistutele (edaspidi kalmistud):

- 1) Metsakalmistu (Viljandi linna omandis);
- 2) Toome kalmistu (Viljandi linna omandis);
- 3) Hiie kalmistu (Viljandi linna omandis);
- 4) Pauluse koguduse kalmistu (EELK Viljandi Pauluse koguduse omandis);
- 5) Vana kalmistu (kuulub Viljandi linnale ja EELK Viljandi Pauluse kogudusele).

(4) Kalmistud on ära toodud määruse lisaks oleval plaanil (lisa).

(5) Teisi Viljandi linna territooriumil asuvaid kalmistuid ja matmispaiku loetakse üldkasutatavaks territooriumiks.

§ 2. Mõisted

Eeskirjas kasutatakse mõisteid järgmises tähenduses:

- 1) kalmistu - tähistatud, vajalike ehitistega maa-ala surnute või nende tuhaurni matmiseks ja surnute mälestamiseks;
- 2) hauaplats - kalmistul asuv maa-ala ühe või mitme surnu matmiseks kirstus või tuhaurnis;
- 3) hauakoht - koht hauaplatsil kirstu või tuhaurni matmiseks;
- 4) huarajatis - hauaplatsil paiknev maapinnaga kohtkindlalt ühendatud ehitist (piirdeaed, betoonrant, hauakamber vms);
- 5) hauatähis - ühte või mitut hauakohta tähistav rist, plaat, sammas, kivi või muu tähis;
- 6) hauaplatsi kasutaja - isik, kellel on kalmistu haldaja poolt väljastatud kasutusluba hauaplatsi kasutamiseks;
- 7) matja - isik, kes korraldab surnu matmist;
- 8) kalmistu haldur - Viljandi Linnahoolduse töötaja, kes korraldab kalmistute haldamist, kasutamist ja hooldamist;
- 9) hauaplatsi kasutusleping – kalmistu haldaja ja hauaplatsi kasutaja vahel sõlmitud hauaplatsi hooldamist ja kasutamist reguleeriv leping.

§ 3. Kalmistu haldamine

(1) Viljandi linna omandis või valduses olevaid kalmistuid haldab Viljandi Linnahooldus (edaspidi kalmistu haldaja).

(2) EELK Viljandi Pauluse kogudus on enda omandis olevate kalmistute haldamise Viljandi Linnavalitsusele lepingu alusel üle andnud. Vanal kalmistul asuvat kabelit haldab EELK Viljandi Pauluse kogudus.

(3) Kalmistu haldaja kohustuseks on kalmistuseaduse §-st 6 tulenevate seotud ülesannete täitmine.

(4) Kalmistu haldajal on õigus sõlmida kalmistu haldamisega seotud ülesannete täitmiseks halduslepinguid.

(5) Kalmistute haldajat esindab kalmistu haldur, kelle nimi, töökoha aadress, telefoninumber ja e-posti aadress avaldatakse kalmistu haldaja kodulehel www.viljandi.ee/kalmistud ning igal kalmistul asuval teabetahvil. Kalmistute tööaeg on tööpäeviti kella 8:00 kuni 16:00-ni.

(6) Kalmistu korrastamisel tekkinud haljastusjäätmel ja segaolmejäätmel, mille hulka kuuluvad küünlad, kunstlilled, kasutuskõlbmatud vaasid jms samalaadsed jäätmel, tuleb paigutada eraldi kalmistu territooriumil olevatesse jäätmeliigi nimetusega märgistatud jäätmemahutitesse. Jäätmemahutite olemasolu, märgistamise ja tühendamise eest vastutab kalmistu haldaja.

§ 4. Kalmistu kasutamise nõuded

(1) Kalmistu territooriumil tuleb hoida korda, puhtust ja haurahu.

(2) Kalmistu territooriumil on keelatud:

- 1) kahjustada hooneid, väravaid, piirdeid, veevõtukohti, teid, haljastust, hauaplatse, -rajatisi ja -tähiseid;
- 2) istutada puid ja suuri põõsaid ilma kalmistu haldaja kooskõlastuseta;
- 3) teostada ükskõik millist omavolilist kaevamist;
- 4) raiuda puid ilma raieloata;
- 5) paigutada jäätmel väljapoole jäätmemahuteid;
- 6) muuta omavoliliselt hauaplatsi mõõtmeid;
- 7) paigaldada, ümber paigaldada või eemaldada hauaplatsi piiret või piirdeaeda kalmistu haldaja kooskõlastuseta;
- 8) sõita mootorsõidukiga kalmistu haldaja loata;
- 9) teha lõket (v.a haua kaevamisel külmunud pinnase sulatamine);
- 10) viibida lemmikloomaga (v.a pimedada juhtkoer või teenistuskoer);
- 11) matta loomi;
- 12) rikkuda kalmistu kasutamise ja kalmistul viibimise head tava.

2. peatükk HAUAPLATSI TAOTLEMINE JA ERALDAMINE

§ 5. Hauaplatsi taotlemine

(1) Huvitatud isik saab taotleda hauaplatsi, millele ei ole antud kasutusõigust. Taotleda võib järgmisi hauaplatse:

- 1) enda kasutusse juba olemasolevat hauaplatsi, kuhu on maetud tema perekonna liikmed või lähedased isikud;
- 2) hooldamata hauaplatsiks tunnistatud hauaplatsi;
- 3) täiesti uut seni matmiseks kasutamata territooriumi, kuhu kalmistu planeeringu kohaselt on matmine lubatud.

(2) Hauaplatsi kasutuslepingu sõlmimiseks esitab isik kalmistu haldajale kirjaliku vormikohase taotluse. Taotlus esitatakse kas vahetult kalmistu haldurile, digitaalselt allkirjastatult e-posti aadressile kalmistud@viljandi.ee või postiaadressile Johan Laidoneri plats 5, 71020 Viljandi.

(3) Kalmistu haldur vaatab avalduse läbi, sõlmib andmete õigsuse ning piirangute puudumise korral kasutuslepingu (edaspidi kasutusleping) ja teeb muid kasutusse andmiseks vajalikke toiminguid.

(4) Hauaplatsi kasutuslepingu sõlmimise taotluse ja kasutuslepingu vormid kinnitab linnavalitsus.

§ 6. Hauaplatsi eraldamine ja selle kasutamise õiguse andmine

(1) Hauaplatsi suuruse ja asukoha määrab kalmistu haldur arvestades hauaplatsi taotleja soove ja kalmistu planeeringut ning üldjuhul:

- 1) ühe hauakoha suurus kirstumatusel korral on 1,25 x 2,50 meetrit;
- 2) kahe hauakoha suurus kirstumatusel korral on 2,50 x 2,50 meetrit;
- 3) ühe hauakoha suurus urnimatusel korral on 1,0 x 1,0 meetrit.

(2) Erandkorras on võimalik kalmistu halduri loal eraldada suurem kui 2-kohaline hauaplats.

(3) Hauaplatsi eraldamisel järgitakse võimalusel põlist matmistava, mille kohaselt kirst asetatakse hauda ida-lääne suunas (maetava pea läänes) ja hauatähis asub hauakoha peatsis.

(4) Hauaplatsi eraldamisel sõlmib kalmistu haldur hauaplatsi kasutajaga kirjaliku hauaplatsi kasutuslepingu.

(5) Hauaplats antakse kasutusse tasuta.

§ 7. Kasutuslepingu tähtaeg

(1) Kasutusleping sõlmitakse tähtajaga kuni 20 aastat.

(2) Kasutuslepingu tähtaja saabumisel loetakse kasutusleping lõppenuks.

(3) Hauaplatsi senisel kasutajal on kirjaliku avalduse esitamisel eesõigus uue kasutuslepingu sõlmimiseks.

(4) Hauaplatsi, mille kasutusleping on lõppenud, võtab kalmistu haldaja arvele kui kasutajata hauaplatsi.

(5) Kasutaja võib kasutuslepingu erakorraliselt ühepoolselt enne tähtaja lõppu üles öelda, esitades haldajale kirjalikult lepingu ülesütlemise avalduse.

(6) Haldajal on õigus kasutusleping erakorraliselt ühepoolselt enne tähtaja lõppu üles öelda, kui hauaplats on kalmistu eeskirjade kohaselt tunnistatud hooldamata hauaplatsiks.

3. peatükk MATMINE

§ 8. Matmise korraldamine

(1) Surnu maetakse hauaplatsile kirstus, tuhastatud põrm maetakse urniga.

(2) Kalmistutel ei ole ette nähtud urni kolumbaariumisse paigaldamise võimalust, eraldatud tuhapuisteala ega maa-ala, kuhu on lubatud matta ainult kindlate usuliste ja kultuuriliste tavade eripära põhiselt.

(3) Matmise korraldamise eest vastutab matja.

(4) Kõik matmised (sh urni matmine) tuleb registreerida kalmistu halduri juures eeskirja §-s 3 lõikes 5 nimetatud kalmistute tööajal vähemalt matmispäevale eelneval tööpäeval. Matja peab esitama oma isikut tõendava dokumendi ja maetava surmatunnistuse.

(5) Matuse registreerib ja annab matmiseks nõusoleku kalmistu haldur või tema poolt nimetatud isik, kooskõlastades eelnevalt matjaga hauakoha, kontrollides hauaplatsi kasutamise õigust, eraldades vajadusel uue hauaplatsi ja sõlmides kasutuslepingu.

(6) Matmise registreerimise avalduse vormi kinnitab linnavalitsus.

(7) Matmine toimub ainult loomuliku päevavalguse ajal.

§ 9. Matmine hauaplatsile

(1) Haua kaevamise korraldab matja.

(2) Haua kaevamisel kannab hauakaevaja isiklikult vastutust ohutustehnika nõuete täitmise eest.

(3) Matmist takistavate hauatähiste või piirete ajutise kõrvaletõstmise ja taaspaigaldamise kulud kannab matja või hauaplatsi kasutaja.

(4) Kirstuhaua sügavus maapinnast hauapõhjani peab olema esmatamisel vähemalt 2 meetrit, kirstuga pealematmisel vähemalt 1,5 meetrit. Urnihaua sügavus maapinnast peab olema vähemalt 1 meeter.

(5) Kui haua kaevamisel tuleb pinnasest välja varem maetu säilmeid, siis maetakse need tagasi sama haua põhja kaevatud süvendisse. Tervena säilinud kirst jäetakse puutumata.

(6) Haua kaevamise ja teiste matusega seotud toimingute käigus hauaplatsi kõrval olevatele hauaplatsidele tekitatud kahjustused kõrvaldab hauaplatsi kasutaja viie päeva jooksul pärast matuse toimumist. Hauaplatside korramata jätmisel kõrvaldab kalmistu haldaja tekitatud kahjustused hauaplatsi kasutaja kulul.

§ 10. Tundmatu või omasteta surnu matmine, pealematmine, ümbermatmine

Tundmatu või omasteta surnu matmine, pealematmine või ümbermatmine toimub kalmistuseaduses sätestatud korras.

4. peatükk

HAUAPLATSI KUJUNDAMINE JA HOOLDAMINE

§ 11. Hauaplatsi kujundamine

- (1) Hauaplatsi kujundamisel tuleb järgida kalmistu planeeringut ja kalmistul väljakujunenud kujunduspõhimõtteid. Kasutada võib madalhaljastust, mille kasvukõrgus ei ületa 1 meetrit. Istutada ei ole lubatud puid ja poolkõrge- ning kõrgekasvulisi põõsaid. Hauaplatsi kujundab hauaplatsi kasutaja.
- (2) Hauaplats või hauakoht peab olema tähistatud hauatähisega, millele on ilmastikukindlalt kirjutatud maetud isiku(te) ees- ja perekonnanimi ning vähemalt sünni- ja surmaaastad.
- (3) Hauatähised, hauarajatised ja hauaplatsi haljastus peavad asuma hauaplatsi piirides ning ei tohi takistada kõrvalasuvate hauaplatside kasutamist ja kalmistu teedel liikumist.
- (4) Hauaplatsi piirde või piirdeaia paigaldamine, eemaldamine või ümberpaigaldamine tuleb kooskõlastada kalmistu haldajaga.
- (5) Hauaplatsile paigaldatud hauarajatised ja -tähised on hauaplatsi kasutaja omandiks.

§ 12. Hauaplatsi hooldamine

- (1) Hauaplatsi hooldamise eest vastutab hauaplatsi kasutaja. Hauaplats peab vastama järgmistele nõuetele:
 - 1) hauaplatsile istutatud taimed on terved ja elujõulised;
 - 2) hauaplatsilt on eemaldatud kuivanud leinakimbud ja -pärjad, haljastusjäätmel, ärapõlenud kalmuküünalde jäägid jm jäätmel;
 - 3) hauaplatsi piiravad hekid on hooldatud;
 - 4) hauatähised, -rajatised ja -piirded on terved ja ohutud, neil olev tekst on loetav;
 - 5) hauaplatsi ääre- ja katteplaadid on terved.
- (2) Hauaplatsi hooldades korrastatakse ka hauaplatsiga piirnevad teed ja vahekäigud hauaplatsi ulatuses.
- (3) Hauaplatsi hoolduse käigus kõrval olevatele hauaplatsidele tekitatud kahjustused kõrvaldab kahjustuse tekitaja ühe kuu jooksul pärast kahjustuse tekitamist või hüvitab tekitatud kahju kalmistu haldajaga või hauaplatsi kasutajaga kokkuleppel.
- (4) Kalmistu hooldustöödest tulenevad hauaplatside rikkumised likvideerib ja korrastab kahjustused ehk hüvitab kahju kalmistu haldaja.
- (5) Hauaplatsi hooldamisel tekkinud jäätmel tuleb liigiti sorteerida ning panna selleks ettenähtud jäätmemahutitesse.
- (6) Hauaplatsil teostatud toimingute käigus tekkinud ehitusjäätmel äraveo korraldab hauaplatsi kasutaja omal kulul.
- (7) Hauaplatsi uuele kasutajale kasutusse andmisel loetakse hauaplatsil olemasolevad hauarajatised ja -tähised uue hauaplatsi kasutaja kasutuses olevateks. Uuesti kasutusse antud hauaplatsi kasutaja on kohustatud tagama hauaplatsil hauarajatisel ja -tähisel säilimise ja korrasoleku, vajadusel teostama hooldusremonti ning austama varem hauaplatsile maetute hauarahu.

5. peatükk

HOOLDAMATA HAUAPLATSIS ARVELEVÕTMINE JA TAASKASUTUSSE ANDMINE

§ 13. Kasutajata hauaplatsi arvelevõtmine

- (1) Kasutajata hauaplatsina võetakse arvele hauaplats, mille kasutuslepingu tähtaeg on möödunud või kasutusleping on enne tähtaega lõppu üles öeldud, või hauaplats, mis on tunnistatud hooldamata hauaplatsiks vastavalt eeskirja § 14 kohaselt.
- (2) Kasutajata hauaplatsi võib kalmistu haldaja eraldada uuesti kasutamiseks, kui viimasest matmisest on möödunud vähemalt 20 aastat.

§ 14. Hooldamata hauaplatsiks tunnistamine

- (1) Hooldamata hauaplatsiks loetakse hauaplats, millel esineb vähemalt üks järgmistest tunnustest:
 - 1) hauaplatsi pindalast olulises osas on hein või võsa läbi kasvanud;

2) hauatähised või piirded on tugevalt sammaldunud, läbiroostetanud või lagunened ning hauatähisel olev tekst on loetamatu;

3) hauaplatsile kogunenud prahist ja lehtedest on ilmne, et hauaplatsi ei ole pikka aega hooldatud.

(2) Hauaplatsi hooldamata hauaplatsiks tunnistamiseks ja kasutajata hauaplatsina arvelevõtmiseks korraldab kalmistu haldaja selle ülevaatamise.

(3) Otsuse langetamiseks tuleb hauaplats üle vaadata vähemalt kahel korral:

1) esimesel, hooldamata hauaplatsi tuvastamise ülevaatusel märgistatakse hauaplats sildiga „Hooldamata hauaplats”. Sildile märgitakse hauaplatsi aadress, esimese ülevaatuuse kuupäev, järgmise ülevaatuuse kuupäev ja kalmistu haldaja kontaktandmed.

2) teine ülevaatus toimub mitte varem kui aasta pärast esimesest ülevaatusel. Selle käigus kontrollitakse esimesel ülevaatusel märgistatud hauaplatsi seisukorda ja võetakse vastu otsus hauaplatsi hooldamata hauaplatsiks tunnistamise või tunnistamata jätmise kohta.

(4) Ülevaatuuse kohta koostatakse protokoll, milles tuuakse ära hooldamata hauaplatsi asukoht, suurus ja kirjeldus. Teise ülevaatuuse ajal lisatakse protokolli märge otsusest hauaplatsi kasutajata hauaplatsiks tunnistamise kohta. Protokollile kirjutavad alla kõik ülevaatusel osalenud komisjoni liikmed.

6. peatükk

AJALOOLOSED HAUAPLATSID

§ 15. Ajalooliselt väärtuslike kujunduselementidega hauaplatsid ja nende hooldus

(1) Kalmistutel asuvad mälestiseks tunnistatud objektid on kantud kultuurimälestiste riiklikusse registrisse. Nimetatud mälestiste haldamisel ja hooldamisel tuleb lähtuda muinsuskaitseaduses sätestatud nõuetest.

(2) Ajalooliselt väärtuslike kujunduselementidega hauaplatsidel säilitamisele kuuluvad elemendid on järgmised:

1) kõik hauatähised - monumendid, hauaplaadid, sambad, hauakivid, ristid, samuti nende säilinud fragmendid, mis on vanemad kui 50 aastat või omavad ajaloolist või kunstilist väärtust. Kõik vanad hauatähised peavad säilima oma algses asukohas;

2) muud hauarajatised - piirded ja piirdeaiaid (sepis- ja malmaiad, vanemad kivi- ja betoonrandid, müüritised), hauakastid, plekist jm materjalist pärjad, samuti nende säilinud fragmendid, mis on vanemad kui 50 aastat;

3) kabelid ja maa-alused hauakambrid, väravad ja väravaehitised;

4) metallpiirded ja piirdeaiaid - remontimisel ei tohi eemaldada ega lisada vanast erinevaid, moonutavaid elemente, taastamiseks kasutada algseid materjale;

5) betoonpiirded ja piirdeaiaid - remontimisel tuleb kinni pidada olemasolevate piirete ja piirdeaedade mõõtudest ning vormist.

(3) Lõikes 2 nimetatud elementidega seotud tööd (remondid, paigaldused ja eemaldamised) tuleb eelnevalt kooskõlastada linnavalitsuse arhitektuuriametiga või Muinsuskaitseameti Viljandimaa inspektoriga.

7. peatükk

JÄRELEVALVE JA VASTUTUS

§ 16. Järelevalve ja vastutus

(1) Vastutus käesoleva eeskirja rikkumise eest on sätestatud kalmistuseaduses.

(2) Järelevalvet eeskirja täitmise üle teostavad Viljandi Linnavalitsus, Viljandi Linnahooldus ja Muinsuskaitseamet vastavalt oma pädevusele.

8. peatükk

RAKENDUSÄTTED

§ 17. Kalmistuseaduse jõustumise ajal kasutuses olnud hauaplatside kasutamine

(1) Kalmistuseaduse jõustumise kuupäeval isiku kasutuses olnud hauaplatsi võib isik kasutada kuni 01.01.2022, kui enne seaduse jõustumist ei ole kalmistu haldajaga teisiti kokku lepitud.

(2) Hauaplatsi kasutamiseks pärast 01.01.2022 tuleb sõlmida kalmistu haldajaga hauaplatsi kasutusleping hiljemalt 01.02.2022.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud tähtaja möödumisel korraldab kalmistu haldaja kõigi hauaplatside osas, mille kohta ei ole kasutuslepingut sõlmitud, hauaplatside ülevaatamise ja otsustab taaskasutusse andmise eeskirja § 14 sätestatud korras. Ülevaatamisel käesolevas paragrahvis sätestatud alustel ei kohaldata § 14 lõikes 1 sätestatut.

§ 18. Määrus jõustub kolmandal päeval pärast avaldamist Riigi Teatajas.

Randel Länts
Linnavolikogu esimees

[Lisa](#) Kalmistute skeem